MLÁDEŽNÍCKA FILATELISTICKÁ VÝSTAVA

JUNIORFILA

TRENČÍN 2019

KATALÓG

Posádkový klub Trenčín * 7. - 16. 6. 2019

VÝSTAVU PODPORILI:

MINISTERSTVO DOPRAVY A VÝSTAVBY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ministerstvo dopravy a výstavby SR

Slovenská POŠTA

Slovenská pošta, a.s.

TRENČÍN

Mesto Trenčín

Trenčianské kultúrne a osvetové stredisko v Trenčíne

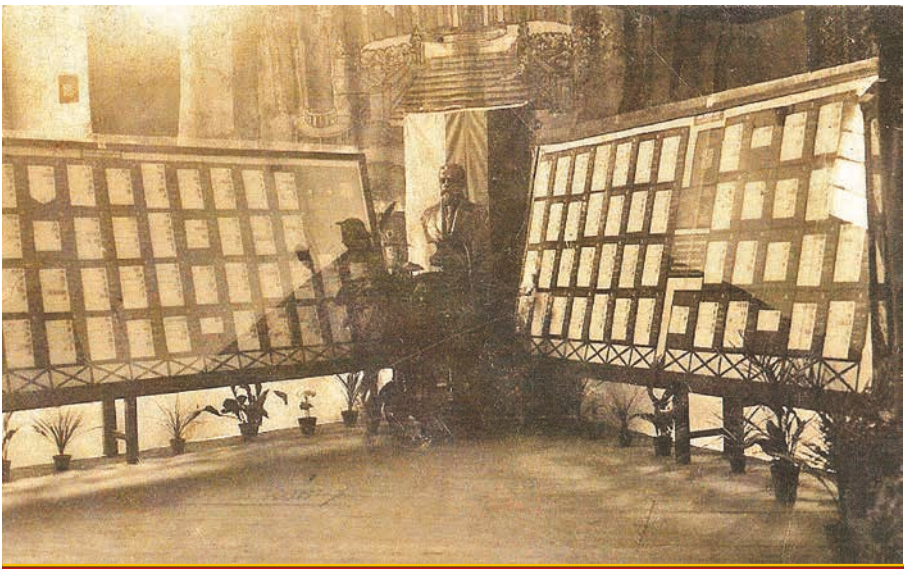

Časť interiéru I. výstavy poštových známok v hoteli Tatra v Trenčíne

MLÁDEŽNÍCKA FILATELISTICKÁ VÝSTAVA

JUNIORFILA
TRENČÍN 2019

Výstava JUNIORFILA 2019 TRENČÍN je organizovaná pri príležitosti:

50. výročia vzniku Zväzu slovenských filatelistov,
100. výročia vydania prvej československej poštovej známky
a 25 rokov slovenskej známkovej tvorby.

Organizátor výstavy:

Zväz slovenských filatelistov
zastúpený Komisiou mládeže ZSF
a Klubom filatelistov 52-19 Trenčín

Spoluorganizátor výstavy:

Ministerstvo dopravy a výstavby SR
a Slovenská pošta, a.s.

Gestor výstavy: Miroslav ŇARŠÍK, predseda ZSF

Druh výstavy: súťažná mládežnická

Kategoria výstav: I., II., III.stupňa

Termín výstavy: 7. – 16. júna 2019

Miesto konania výstavy: Posádkový klub Trenčín

Program výstavy

7. 6. 2019 *(piatok)*

14,00 hod – Otvorenie výstavy, recepcia
Posádkový klub Trenčín

14. 6. 2019 *(piatok)*

Beseda výstavnej poroty s vystavovateľmi
Posádkový klub Trenčín

15. 6. 2019 *(sobota)*

14,00 hod – Vyhodnotenie výstavy a udelenie odmien
Posádkový klub Trenčín

14. – 16. 6. 2019 *(piatok, sobota, nedeľa)*

Finále Filatelistickej olympiády mladých filatelistov
Posádkový klub Trenčín

16. 6. 2019 *(nedeľa)*

09,00 – 11,00 hod – Filatelistická burza –
Kultúrne centrum STRED Dlhé Hony

Organizačný výbor

Predseda: Ing. Karol MILAN
Tajomník: Ing. Jozef RANČÁK
Členovia: členovia KF 52-19 Trenčín
Technická pomoc: Posádkový klub Trenčín
Výstavná porota:
Mirko BACHRATÝ *(predseda)*, František SOPKO *(člen)*, Jozef OŠKO *(člen)*

Milí mladí priatelia,

vítam vás v historicky jednom z najstarších miest Slovenska, perle Považia, v Trenčíne. Každý z nás dospelých si rád spomína na detstvo, na svoje zberateľské záľuby a vášne. Mnohí sme sa venovali zbieraniu poštových známok pre zaujímavé a krásne motívy. Zbieranie a štúdium poštových známok bol pre nás veľký zdroj poznania historických udalostí, pamiatok, techniky, umenia, prírody a športu. Aj mestu Trenčín a jeho pamiatkam je venované niekoľko poštových známok a iných filatelistických produktov.

Oceňujem trenčianskych filatelistov, že sa po 10 rokoch rozhodli usporiadať najvyššiu súťažnú výstavu mladých filatelistov Slovenska. Ďakujem aj českým priateľom za účasť na tejto výstave. Nech im vzájomné stretnutie a porovnanie výsledkov práce prispeje k inšpirácii, poučeniu a nachádzaniu nových priateľstiev. Veď najlepším učiteľom je osobný príklad a vzájomná komunikácia medzi ľuďmi.

Súčasná doba predstavuje veľký a rýchly rozvoj výpočtovej a kresliacej techniky. Spojenie týchto technológii s poštovou známkou vytvára veľké predpoklady pre osobnostný rozvoj mladého človeka, vedie ho k tvorivosti a zvládnutiu aspoň časti IT technológií.

Vážení návštevníci mládežníckej výstavy,

prajem vám príjemný pobyt v Trenčíne, veľa dobrých zážitkov z prehliadky historického centra mesta a jeho pamiatok. Všetkým vekovým kategóriám prajem veľa zaujímavého poznania z tvorby mladých filatelistov. Mladým priateľom želám veľa úspechov v súťaži filatelistických exponátov, radosť a poučenie z dosiahnutého hodnotenia.

Mgr. Richard Rybníček
primátor mesta Trenčín

Milí mladí filatelisti,

stretávate sa opäť po 4 rokoch na súťažnej filatelistickej výstave. Počet prihlásených exponátov na výstavu svedčí o Vašej aktívnej práci v krúžkoch mladých filatelistov. Výstavy sa zúčastňujú aj Vaši rovesníci z Českej republiky. Výstava Vám umožní porovnať si tvorbu exponátov z minulosti a tie ktoré teraz vystavujete.

Som presvedčený, že osobnou účasťou na výstave si pripomeniete 50. výročie ustanovenia Zväzu slovenských filatelistov. Organizovaná filatelia na Slovensku však vznikla oveľa skôr keď 30. marca 1985 v Kremnici vznikol prvý Známkový spolok ALBUM.

Už v roku 1928 bola v Trenčíne organizovaná prvá súťažná filatelistická výstava na Slovensku. Súčasnú výstavu organizuje Klub filatelistov 52-19 Trenčín, ktorý existuje viac ako 90 rokov.

Prajem Vám veľa spoločných zážitkov na výstave a nadviazanie nových známostí.

Ďakujem organizátorom za prípravu a realizáciu výstavy, návštevníkom veľa pekných chvíľ pri filatelistických exponátoch.

Miroslav ŇARŠÍK
predseda ZSF

Vážení návštevníci Posádkového klubu Trenčín

Posádkový klub Trenčín je spoločenskokultúrny objekt a svojim rozsahom je najväčším v Trenčianskom kraji od roku 1985.

Jeho priestory sú určené najmä pre vojenskoodborné služobné akcie v medzinárodnom rosahu.

Posádkový klub Trenčín podľa Zriaďovateľských zmlúv poskytuje priestory svojim jednotlivým záujmovým klubom a prenajíma ich aj rôzným nevojenským organizáciam.

Poskytuje kultúrnospoločenský servis profesionálnym vojakom, zamestnancom, rodinným príslušníkom a vojenským veteránom. Úzko spolupracuje s miestnými a regionálnymi kultúrnymi inštitúciami.

V Posádkovom klube Trenčín je organizovaných 20 klubov rôzneho zamerania s takmer 1.300 členmi. Najväčším klubom je Klub vojenských veteránov s viac ako 400 členmi. Mottom jeho činnosti je – Aby nikto nebol sám.

Významné miesto v klubovej činnosti pre verejnosť majú kluby filatelistov, numizmatikov, vojenskej histórie a protifašistického odboja, fotografov, výtvarníkov, Klub ČIPKA a klub generálov.

Pravidelne sa tu uskutočňujú výstavy rôzneho zamerania, aj s možnosťou prehliadky výstavy z ulice. Veľkému záujmu sa tešia najmä výstavy fotografov, čipkárskeho umenia a výstavy umeleckých prác škôl.

Prajem aj Vám, milí mladí filatelisti, pekné zážitky z Vašej výstavy a úspechy na olympiáde.

Stanislav MARTINÁK
vedúci PK Trenčín

VÝSTAVNÝ PORIADOK

1. Filatelistická výstava JUNIORFILA 2019 TRENČÍN je súťažná mládežnícka výstavaI., II. a III. stupňa.

2. Organizátorom výstavy je Zväz slovenských filatelistov, Ministerstvo dopravy a výstavby SR a Slovenská pošta, a.s.

3. Výstava sa koná v Posádkovom klube v Trenčíne.

4. Slávnostné otvorenie výstavy sa uskutoční 7. júna 2019 o 14,00 hod. v Posádkovom klube v Trenčíne.

5. Slávnostné ukončenie výstavy sa uskutoční 15. júna 2019 o 14,00 hod. v Posádkovom klube v Trenčíne.

6. Výstava pre verejnosť je otvorená v dňoch 10. 6. až 14. 6. 9,00 – 18,00 hod., 15. 6. 9,00 – 14,00 hod.

7. Vstup na výstavu je voľný.

8. Poštový úrad Trenčín 1 bude počas výstavy používať príležitostnú poštovú pečiatku.

9. Každý návštevník je povinný podriadiť sa pokynom informačnej služby Posádkového klubu Trenčín a rešpektovať pokyny sprievodnej služby výstavou.

10. Vo výstavných priestoroch je zakázané dotýkať sa výstavných plôch a výstavného zariadenia.

11. Do výstavných priestorov je zakázané vstupovať so zvieratmi, jedlom a nápojmi.

12. Vo výstavných priestoroch je zakázané fajčiť a fotografovať. Fotografovanie je povolené iba počas slávnostného otvorenia a ukončenia výstavy.

13. Vo výstavných priestoroch je zakázaná akákoľvek obchodná činnosť alebo výmenná aktivita.

14. V prípade preukázateľného zavinenia akéjkoľvek škody je návštevník škodu povinný uhradiť.

ZOZNAM EXPONÁTOV

SUŤAŽNÉ TRIEDY

SÚŤAŽNÁ VÝSTAVA III. STUPŇA

Veková skupina Z (do 12 rokov):

01 Hátrik Jan, Praha, CZ, Dopravní prostředky, (prvovystavovateľ)

02 Hátrik Jan, Šelmy, Praha, CZ, (prvovystavovatel)

03 Kocúr Tomáš, Žilina, SK, Milan Rastislav Štefánik-významná osobnosť Slovenska, (prvovystavovateľ)

04 Orešanský Matej, Trnava, SK, Doprava

05 Siváčková Kristína, Bratislava, SK, Pražský a Bratislavský hrad, (prvovystavovateľ)

06 Šulko Samuel, Trnava, SK, Na koľajniciach

Veková skupina A (13-15 rokov):

07-08 Demovičová Lucia, Trnava, SK, Mačky a psy

09-10 Palocsányiová Bára, Trnava, SK, Šport

11 Vajs Daniel, Liptovský Mikuláš, SK, Vznik Československa a jeho prvý prezident (prvovystavovateľ)

12-13 Zikmund Jaroslav, Praha, CZ, Československo: Letecké známky – definitivní vydání 1930

Veková skupina C (19-21 rokov):

14-16 Bartúnek Matúš, Trnava, SK, Športom ku zdraviu

17-19 Jaček Radomír, Trnava, SK, Športujeme pre zdravie

SÚŤAŽNÁ VÝSTAVA II. STUPŇA

Veková skupina Z (do 12 rokov):

20-21 Kolník Matúš, Trnava, SK, Zvieratá a ich ríša

22-23 Slanina Matej, Trnava, SK, Kozmos-človek splnil svoj sen

Veková skupina A (13-15 rokov):

24 Hátrik Adam, Praha, CZ, Josef Bican, legenda českého fotbalu (jednorámový exponát)

25-26 Šulko Michal, Trnava, SK, Vesmír

27-28 Zikmund Jaroslav, Praha, CZ, Protektorát Čechy a Morava: Lipové listy 1939, 1941

Veková skupina B (16-18 rokov):

29-30 Hátriková Martina, Praha, CZ, Poznávame Japonsko

SÚŤAŽNÁ VÝSTAVA I. STUPŇA

Veková skupina A (13-15 rokov):

31-32 Blažek Jan, Praha, CZ, Procházka pražskou ZOO

Veková skupina B (16-18 rokov):

33-34 Schrojf Juraj, Bratislava, SK, Moje obľubené africké zvieratá

Veková skupina C (19-21 rokov):

35-37 Mrva Dominik, Galanta, SK, Rozpad ZSSR a vznik novodobej Ukrajiny

NESUŤAŽNÁ TRIEDA

a) oficiálna trieda

001 Slovenská pošta a.s., Poštové muzeum, Spoznávajte Slovensko prostredníctvom poštových známok

002-003 Slovenská pošta, a.s., Poštové múzeum, Poštové známky Slovenska 2008 - 2010

b) exponáty bývalých mladých filatelistov

004-005 Horný Martin, Bratislava, SK, Polárne oblasti

006-007 Horný Martin, Bratislava, SK, Pľúca starého kontinentu

008-010 Jindra Daniel, Nitra, SK, Vedci, ktorí pomohli svetu

011 Kováčiková Nikolka, Bratislava, SK, Kone

012-014 Lovász Andrej, Nitra, SK, Žili a žijú v prírode

015-017 Lovász Andrej, Nitra,SK, Denné ručné pečiatky nitrianskych pôšt

018-020 Mičková Milena, Trnava, SK, Poštový lístok Bratislava

021-022 Nedeľka Michal, Bratislava, SK, Pod piatimi kruhmi

023 Ňaršíková Linda, Nitra, SK, Poštové pečiatky Nitry od roku 1983

024-027 Oško Lukáš, Liptovský Mikuláš, SK, Železničná doprava

028-029 Rančák Daniel, Poprad,SK, Športy na ľade

030 Schrojf Juraj, Bratislava, SK, FILATELIA-to nemusia byť len známky

031-033 Chorvatovičová Veronika ml., Trnava, SK, Písané a tlačené písmo

Kongresy mladých filatelistov a Dni mládežníckej filatelie

Ján Mička - spomienky a úvahy

Asi by bolo vhodné začať tými pre mňa najstaršími spomienkami na kongresy, ktorých som sa zúčastnil. A je symbolické, že tým prvým kongresom bol ten, ktorý sa konal v Trenčíne, v priemyselnej škole (odevnej?) v Zlatovciach.

Na železničnej stanici delegátov kongresu čakali domáci mladí filatelisti, ktorí mali v rukách rovnomenný časopis, ktorý vtedy stál 1 Kčs. Odviedli nás k autobusu a čakali na ďalších.

Bol som začiatočník v oblasti mládežníckej filatelie, nemal som so sebou ešte žiadnych mládežníkov. Pri prezencii som sa zoznámil s vedúcim mládežníkov z Trenčína Milanom Jedinákom a ďalšími funkcionármi Trenčína p. Jozefom Koreným, Zdenkom Gardavským a Hanzenom.

Kongres bol pripravený starostlivo, bol jeden z najlepších, ktorých som sa potom zúčastnil. To som však trošku prehnal, pretože starostlivo boli pripravené aj ďalšie kongresy a každý mal svoje špecifiká a organizátori im venovali mnoho pozornosti.

Spomínam si, že v Trenčíne moderovala kongres populárna Arabela zo seriálu herečka Jana Nagyová.

Alebo možno zabudnúť na niekoľko kongresov v Nitre, ktoré mali viac prvenstiev?

Na Jedlinách, kde bolo zameranie filatelistickej olympiády na životné prostredie, boli pre súťažiacich pripravené na súťaž ako dovtedy nevídaná novinka počítače PMD! A to bolo niečo! Dnes sa nad tým dnešní mladí, ktorí sedia denno-denne za počítačmi, možno len uškrnú, ale vtedy sa to bralo inak...

Alebo nitrianski organizátori zabezpečili účasť mládežníkov na vyhodnotení najkrajšej známky v Kostoľanoch pod Tribečom v miestnom amfiteátri pri veľkomoravskom kostolíku.

Pobyt v chatkách rekreačného strediska Plastiky bol jedinečný aj s kúpaním v bazéne a tá príroda! Priznám sa, že som tu prvýkrát videl letiaceho roháča!

Alebo kongres v Liptovskom Mikuláši rovnako ako v Nitre bol celoštátny (dnes by sme boli povedali, že medzinárodný), s návštevou jedinečnej Demänovskej jaskyne a s účasťou mládežníkov z Čiech, najmä z Juhomoravského kraja. Súčasťou kongresu vtedy bola aj súťaž k Medzinárodnému roku mieru. Kongres tu dokonale pripravil dr. Jozef Oško, ktorý je „dušou“

kongresov až do dneška. A tak sa mi zdá, že takúto odozvu (alebo odplatu na českej strane so slovenskou účasťou sme už viac nedostali.)

Na kongresoch bývala vždy, pochopiteľne, súťaž – finále filatelistickej olympiády a po večeroch voľný program – kraje zabávajú kraje – teda z „vlastných rezerv," kde bolo hodne zábavy.

Ale na kongresoch nebola vždy len zábava a súťaže. Organizátori dbali na to, aby konanie kongresov a dní mládežníckej filatelie prispelo trošku viac aj k uvedomeniu si spoločenského významu filatelie a ak to bolo vhodné aj k rozvoju národného uvedomenia.

Tak napr. v Trenčíne položili účastníci kongresu veniec k Pamätníku umučených na Brezine, počas kongresu v Bratislave sa uskutočnil výlet na Slavín alebo deti navštívili parlament.

Z Ivánky na návrh Ing. Janka Maniačka si účastníci urobili peknú vychádzku na miesto tragickej smrti gen. Milana Rastislava Štefánika a k jeho Mohyle na Bradle sa vybrali mladí filatelisti aj z kongresu v Dobrej Vode a naposledy nedávno z Nitry.

Ešte sa pristavím pri uskutočňovaní posledných Dní mládežníckej filatelie, ktoré sa vďaka porozumeniu Slovenskej pošty, a. s., konali vo vzdelávacom centre v Belušských Slatinách. Vtedy bol súčasťou programu výlet do Budatína, Čičmian, Trenčína alebo na hrad Lietava.

Súčasťou finále Filatelistickej olympiády MF je aj turistika

Účastníci finále Filatelistickej olympiády mládeže v Belušských Slatinách

Niektorých kongresov sa zúčastnili aj ďalší organizátori mládežníckej filatelie zo zahraničia, napr. v Liptovskom Mikuláši z Maďarska, v Belušských Slatinách Philipe Malige z Francúzska.

Odborný program bol vždy zameraný poštovo a filatelisticky – na históriu pošty, 100. výročie čsl. známky, ako sa kedysi písali a skladali listy, na prácu so skartom alebo na históriu daného mesta a regiónu, v ktorom sme sa práve nachádzali. Skrátka, organizátori vždy pripravili niečo nové, čo prv nebolo alebo čím by prekvapili účastníkov. A myslím si, že sa to vždy podarilo a deti aj vedúci boli (až na výnimky) spokojní. Ale i to patrí k veci.

Podujatia sa dali organizovať vďaka finančným prostriedkom a pochopeniu ZSF, ktoré tak pripravuje (možno) budúcich filatelistov. Boli roky, kedy konanie kongresov bolo z dotácie, ktorú slovenská a česká mládež dostala z kladného zostatku medzinárodnej výstavy PRAGA a naposledy z fondu venovaného Ministerstvom dopravy a výstavby SR.

Ešte sa pristavím pri účastníkoch kongresov a dní. Zo starších čísel časopisu Mladý filatelista a reportáží z kongresov som zistil, že veľa (alebo len niekoľko?) dospelých filatelistov vyšlo z radov mládežníkov a účastníkov. Menujem aspoň dvoch z nich – vdp. Ján Vallo a Ing. Ján Maniaček ml. Predseda KM ZSF J. Čížek dbal na to, aby na priebehu kongresov sa podieľali samotní mladí filatelisti, tak si spomínam, že viacero kongresov moderovali mladé filatelistky Zuzana Maračeková, Eva Bugárová, a Milena Mičková. Dnes majú iné mená a pred ich menami (aj za) sú akademické tituly... To svedčí, že filatelia im čosi pre život dala.

Iste by sa našli aj ďalší, ktorí sú teraz úspešní organizátori filatelistického života v kluboch alebo v mestách a ktorí si prvé filatelistické ostrohy brúsili na mládežníckych podujatiach.

Mnohí, nádejní mladí filatelisti sa akosi stratili, ale možno ich po rokoch objavíme, ak do filatelie pritiahnu svojich vnukov a vnučky.

Mládežnícka filatelia na Slovensku od roku 2015

Ing. Josef Rančák, predseda Komisie mládeže ZSF

Výstava je usporiadaná pri príležitosti 50.výročia vzniku ZSF, ale nebudem sa venovať päťdesiaťročnej histórii mládežníckej filatelie. Komisia mládeže vznikla priamo na Ustanovujúcom zjazde ZSF na Sliači v roku 1969. Túto históriu precízne popísali Dr. Jozef Oško – ktorý bol spoluzakladateľom ZSF aj komisie - v článku „Ako ďalej s mládežníckou filateliou?“ uverejnenéem v katalogu výstavy Juniorfila 2010 a Mgr. Mička v článku „Mládež-naša budúcnosť“ zverejneného v knihe „ZSF v zrkadle času – Pamätnica rokov 1995-2008“. Bolo by to iba opisovanie. Nedovolím si niečo v článkoch dvoch nestorov slovenskej mládežníckej filatelie opravovať alebo prekrúcať. Pouze zdokumentujem obdobie od poslednej výstavy Juniofila v roku 2015. Tá sa uskutočnila v Nitre.

V školskom roku 2015/2016 bolo evidovaných 136 mladých filatelistov v 21 krúžkoch. Bratislava mala 29 detí v 4 KMF, západné Slovensko 58 detí v 5 KMF, stredné Slovensko 41 detí v 10 KMF a východné Slovensko 8 detí v 2 KMF. Počet detí priebežne zostáva zachovaný, ale na východe už nie je žiadny KMF a naopak zásluhou Daniely Schmidtovej, vedúcej KMF, v Bratislave detí pribudlo. Vedúcich krúžkov je málo, poväčšine sú v dôchodkovom veku, roky im pribúdajú. Počet krúžkov nestúpa, od roku 2015 pribudol iba jediný, vznikol v Žiline pri novom klube filatelistov KF 53-58 Žilina. Vedúcim je skúsený filatelista a pedagóg Ing. Jozef Vangel.

Najdôležitejšou náplňou práce krúžkov bola a je príprava detí na filatelistickú olympiádu (FO). Je to pre nich škola filatelie. Zahrňa v sebe teoretickú a praktickú prípravu detí. Musia sa naučiť teoretické základy filatelie a potom vytvoriť na určenú tému miniexponát. V roku

2016 bola téma „História pošty a poštová prevádzka“, v roku 2017 „Svet, v ktorom žijem“ a nasledujúce dve olympiády boli zamerané na 100.výročie vydania prvých česko-slovenských známok, 25 rokov slovenskej známkovej tvorby a 50 rokov ZSF. Čo sa deti za rok naučili, to ukázali na krúžkových a mestských kolách FO. Najlepších 25 až 30 postúpilo do celoslovenského finále. Finále sa dva razy konalo v Školiacom stredisku Slovenskej pošty a.s. v Belušských Slatinách, raz v Lietave pri Žiline a tento rok, už 46.ročník, v Trenčíne, ako sprievodný program výstavy JUNIORFILA. Organizačne olympiády pripravoval Ing. Josef Rančák, odborne pripravoval a riadil Dr.Jozef Oško. Najviac detí sa finále zúčastňovalo z bratislavských krúžkov (vedúci Daniela Schmidtová, Jaroslav Valentín), trnavského (vedúca Veronika Chorvatovičová), z Liptovského Mikuláša (vedúci Dr.Jozef Oško) a malackého (vedúci Mgr.Anton Pašteka). Medzi najlepších jednotlivcov, víťazov jednotlivých vekových kategorií, patrili: Nikolka Kováčiková z Bratislavy, Ronald Gácik z Bytče, Juraj

Vzájomné porovnávanie vytvorených exponátov na Filatelistickej olympiáde mládeže s predsedom Komisie mládeže Dr. Jozefom Oškom

Schrojf z Bratislavy, Tomáš a Lukáš Oškovi z Liptovského Mikuláša, Laura Orsovicsová z Bratislavy, Emma Pastieriková z Trnavy, Michal Nedeľka z Bratislavy, Jakub Kostolný z Lipt.Mikuláša a Martin Haba z Malaciek.

Počas FO sa uskutočňovali aj odborné prednášky. Napríklad pri výročí vstupu SR do EÚ prednášal Dr.Peter Guráň o Dohovore o právach dieťata, Daniela Schmidtová o postcrossingu, o rok neskôr Dr.Kurucárová o palatínovi Turzovi, minulý rok Ing.Vangel o známkových krajinách a o prvých česko-slovenských známkách. Po súťaži sa za odmenu uskutočnili výlety nazvané „Po stopách slovenských poštových známok". Deti si pozreli hrady Strečno, Lietavu a trenčiansky hrad, poštu a betlehem v Rajeckej Lesnej, Budatínsky zámok, pamätník J. M.Hurbana v Žiline, Muzeum dopravy v Rajeckých Tepliciach a rázovitú obec Čičmany.

Úspešné zvládnutie teoretickej a praktickej časti olympiády dalo základy na vytvorenie „veľkého" súťažného exponátu. Preto sa deti zúčastnili na všetkých súťažných výstavách na Slovensku a v Českej republike. Nad nimi vyčnievala účasť na Európskej filatelistickej výstave Finlandia 2017. Na nej získal Dominik Mrva z Galanty VS medailu za exponát „Rozpad ZSSR a vznik novodobej Ukrajiny" a Juraj Schrojf z Bratislavy PS medailu za exponát „ Africké zvieratá". V roku 2016 na 2.česko-slovenskej výstave v Žďári nad Sázavou vystavovali Dominik Mrva, Juraj Schrojf, Lukáš Oško, Martin Procházka a Martin Horný (obaja z Bratislavy). Najlepšie boli hodnotení D.Mrva a J.Schrojf za výše uvedené exponáty pozlátenou medailou. V tomto roku ešte vystavovali mládežníci v poľskom Glogowe. Boli to Lukáš Oško, Martin Horný, Dominik Mrva, Nikolka Kováčiková a Samuel Kováč. Prví dvaja menovaní sa aj výstavy osobne zúčastnili a spolu s vedúcim krúžku Dr.Oškom a národným komisárom J.Rančákom tvorili slovenskú delegáciu. Najúspešnejším vystavovateľom bol Lukáš Oško s exponátom „Železničná doprava", za ktorý obdržal VS medailu. V roku 2017 mládežníci vystavovali na výstave Jihlava 2017, kde sa zúčastnili: Michal Šulko a Nikolka Kováčiková, torá s exponátom „Kone" získala S medailu ako najúspešnejší slovenský exponát výstavy II.stupňa,

Matúš Bartúnek, Radomír Jaček, Matúš Kolník, Lucia Demovičová, Matej Orešanský, Samuel Šulko a Michal Nedeľka, ktorý s exponátom „Pod piatimi kruhmi“ získal ako najúspešnejší slovenský exponát výstavy III. stupňa PZ medailu. Títo vystavovatelia boli z krúžku p. Chorvatovičovej a p. Schmidtovej. V roku 2018 vystavovali na výstave III.stupňa POPRADFILA 2018 iba trnavskí vystavovatelia: Michal Šulko, Matej Orešanský, Matúš Kolník, Samuel Šulko, Bára Palocsányiová, Matej Slanina, Matúš Bartúnek, Veronika Chorvatovičová a Radomír Jaček. Najlepšie bol hodnotený exponát Matúša Kolníka „Zvieratá a ich ríša“, získal striebornú medailu.

Samozrejme deti vystavovali na rôznych nesúťažných propagačných výstavách. Napríklad na virtuálnej výstave EXPONET, na SALONe C-S 2018, na Bratislavských zberateľských dňoch, pri Dňoch filatelie a poštovej známky, na inauguráciách známok, na DFS, v kluboch, v CVČ, pri rôznych výročiach a podobne. Treba pochváliť krúžky vedené p.Schmidtovou a Chorvatovičovou, ktoré sa starajú o Detskú poštu na BZD a na SALONe C-S 2018. Obe zorganizovali zájazdy svojich krúžkov na výstavu PRAGA 2018, JIHLAVA 2017, POPRADFILA 2018 a na 2.česko-slovenskú výstavu. Venovali im veľa voľného času na úkor vlastných rodin.

V Súťaži aktivity sa na prvom mieste striedali krúžky z Bratislavy vedené p.Schmidtovou a krúžok z Liptovského Mikuláša vedený p.Oškom. Za nimi nasledoval krúžok z Trnavy, vedený p. Chorvatovičovou. Veľmi aktívne pracoval aj krúžok z Malaciek vedený p.Paštekom a další bratislavský krúžok vedený p. Valentinom. Ostatné by mali pridať na aktivite.

Aby mohli krúžky mladých filatelistov fungovať, veľmi nám po materiálnej i morálnej stránke pomáhalo Ministerstvo dopravy a regionálneho rozvoja SR projektom na podporu rozvoja mládežníckej filatelie a v neposlednom rade Slovenská pošta a.s., POFIS.

Pozitivom je, že deti a mládež majú aj v období internetu a počítačov záujem o poštové známky. Len ich nemá kto osloviť. Nemáme vedúcich krúžkov. Kluby filatelistov ich nevychovávajú a nenúkajú. Keď sa pozrieme na profesie súčasných vedúcich, sú to v prevážnej miere pedagogovia. Tu je smer mládežníckej filatelie do budúcnosti – nasmerovať svoje úsilie na školy a učiteľov.

Výstavný panel a rozmery listov exponátu

Karol MILAN, správca skladu výstavného zariadenia ZSF

V roku 1988 priniesla fiatelistom potešenie nielen Svetová výstava poštových známok PRAGA 88, ale najmä nové výstavné zariadenie. Výstavné panely (rámy) s príslušenstvom boli po skončení výstavy ešte v tom roku rozdelené na všetky kraje bývalého Československa a používame ich dones, teda 30 rokov. Získať nové výstavné zariadenie je dnes len hudbou budúcnosti, i keď o to vedenie ZSF dlhodobo prejavuje snahu a podniká príslušné kroky.

Po 30 ročných skúsenostiach skladovania a manipulácie s týmito výstavnými panelmi, montážou množstva filatelistických výstav a ich prehliadkou, chcem upriamiť pozornosť na niektoré kúsenosti s výstavnými listami. V minulosti boli k tejto téme publikované viaceré články, ale nezohľadňovali rozmery výstavného panelu. Vystavovatelia veľmi často ani nepoznajú čo umožňuje výstavná plocha panelu PRAGA 88 a že má vplyv na rozmery výstavných listov, textov a rozložení filatelstického materiálu na výstavných listoch.

Obrázok ukazuje rozmery celého panelu a viditeľnej časti plochy pre umiestnenie a prezeranie (čítanie) exponátu. Ukazuje tiež optimálne umiestnenie plastových podložiek (caplíkov) na ploche panelu. Spodná – 4. rada plastových podložiek si vyžaduje zručnosť a skúsenosť s ich uložením a vkladaním skla (plexiskla) do panelu. Preto používať túto radu podložiek odporúčam len dostatočne zručným osobám s veľkým citom a presnosťou pri vkladaní skla (plexiskla).

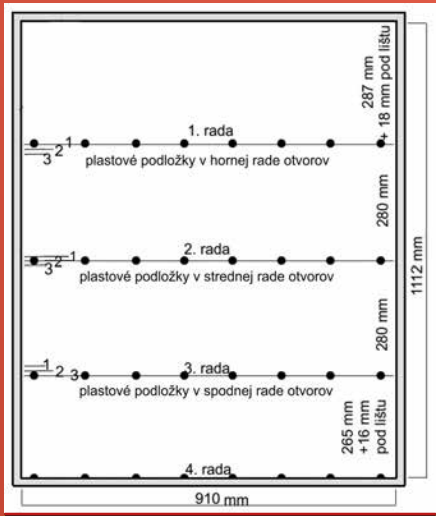

Výstavný panel PRAGA 88

Skúsenosti ma poučili, že organizátori výstav len výnimočne venujú pozornosť rozmiestneniu plastových podložiek na ploche a ukladajú listy exponátu tak, ako boli na paneloch pri ich predchádzajúcom používaní.

Pretože ja využívam aj spodnú radu podložiek, osvedčilo sa mi vycesto-

vať a inštalovať si exponát osobne. Z uvedených rozmerov sú zrejmé aj optimálne rozmery listov exponátu a umiestnenie filatelistických materiálov a popisov na listoch.

Často odporúčaný rozmer listov A4 svojou šírkou 210 mm umožňuje umiestniť 4 listy v jednej rade vedľa seba bez problémov.

Problémy nastávajú s využitím výšky formátu A4, ktorý predstavuje 297 mm. V snahe čo najviac využiť (napísať) plochu listu sú texty, ktoré sú písané 20 a menej mm od spodného okraja listu prekrývané ďalším listom. Tým je časť textu nečitateľná.

Pretože súčasné výstavné panely budeme používať ešte dlhodobo, odporúčam tvorcom exponátov využívať rozmery výstavného listu podľa rozmerov viditeľnej plochy panelu.

A ako stanoviť optimálny rozmer listov exponátu a plochu pre filatelistický materiál a popisy, tzv. zrkadlo listu?

Predpokladajme (alebo požadujme) rozmiestnenie plastových podložiek podľa obr.1. Položte 4 papiere A4 v ostrihanom euroobale vedľa seba a pod seba na tvrdej podložke , napr. na stole. Rozmer listu A4 v euroobale je 225 x 300 mm.

Vzájomným posúvaním listov nájdeme optimálnu šírku, ale najmä výšku a zrkadlo listu.

Pre list A4 platí, že filatelistický materiál, alebo popis, musí byť minimálne 20 mm od jeho horného a spodného okraja. Výnimkou môže byť umiestnenie napr. celistvosti až pri spodnom okraji listu, ak nebude prekrytá dokumentačná časť celistvosti, napr. pečiatka.

Ja osobne používam rozmer listu 218 x 282 mm o hmotnosti 150 – 180 g/m^2. Plochu listu (zrkadlo) využívam s okrajmi 15 mm hore a 12 mm ostatné okraje. Papier s hmotnosťou viac ako 200 g/m^2 je pre atramentová tlačiareň nevhodný (hrubý), a to najmä pre tlačiarne typu HP. Pred nákupom papiera pre exponát sa vždy oplatilo overiť si tlač na niekoľkých kusoch predpokladaného papiera.

Šírka listu až 218 mm je maximálna šírka papiera pre bežné atramentové tlačiarne (Canon, HP, ...). Pre túto šírku sú dostupné aj číre ochranné obaly (eurobaly) hrúbky asi 100 mikrometrov, i keď sú označené ako formát A4.

Euroobaly hrúbky mikroténového sáčku, alebo prebytočnej šírky (list pláva), sú úplne nevyhovujúce. Ani kvety nebalíme do nevhodného papiera. Kúpiť vhodný obal, to však nestačí navštíviť len 1 predajňu.

Rovnako sa nevypláca šetriť šetriť na priehľadných fotorožkách, ktorými spravidla upevňujeme listy a ukladať ich do 4 fotorožkoch, nie iba do 2 a krížom. Skôr či neskôr takto upevnená celistvosť (celina) vypadne.

Je treba počítať aj s tým, že dlhodobe uloženie listov exponátu v euroobaloch zanecháva stopy na euroobale a neskôr nie je možné obaly vzájomne zamieňať.

Pre uloženie exponátu doma, ale i umiestnenie do výstavného panelu na plastové podložky, odporúčam odstrihnút (odrezať) spodný a ľavý okraj euroobalu až po zvarenú časť.

Vznikne tak tvrdý spodný okraj, ktorý zabezpečí že list nebude uložený šikmo. Bez orezania spodnej časti je to ako zo sviečkou na molitane – nikdy ju nepostavíš kolmo a skôr či neskôr sa nakloní, alebo spadne.

Euroobaly majú na ľavej strane chrbtový okraj pre uloženie do poradača (karisbloku), ktorý niektorí vystavovatelia odstraňujú z dôvodu, že exponát skladujú v krabicovom obale, alebo že pôsobí rušivo a neesteticky pri vystavení exponátu. Aj tu je pomoc ľahká. Vožte do okraja rovnako úzky pásik papiera, na ktorom vopred vysekneme dierky. Vyžaduje si to ale trpezlivosť a presnosť. Euroobal bez chrbtového pása nezakryje celú viditeľnú plochu panelu a medzi listami je 15 mm medzera, čím je často vidieť neestetické plochy panelu, čo pôsobí rušivo. Pre eurobal s chrbtovým pásom je táto medzera zanedbateľná, asi 3 mm.

Prekrytie (zneviditeľnenie) takýchto plôch by si vyžadovalo ukladať čisté listy papiera za listy exponátu, čo však z časových dôvodov pri montáži výstavy by bolo problematické.

Keď už venujeme mesiace a roky vytvoreniu zbierky a následne aj exponátu, venujme aj 1 hod orezaniu euroobalov. Neorezaný obal je ako neodstrihnutá niť po prišití gombíka.

Ten, kto sa rozhodne pre iný, spravidla väčší formát výstavných listov, napr. A3, Pofis, Schaubek, ... by mal tiež rešpektovať rozmery viditeľnej časti výstavnej plochy. Ani maliari nemaľujú na plátno tam, čo zakryje rám obrazu.

Veľmi častou diskutovanou otázkou býva, ako čo najefektívnejšie využiť plochu listu pre rôznorodý a rozmerovo veľký filatelistický materiál, najmä u námetových exponátov.

Môj názor je, že čo na listovej zásielke (obálke, poštovom lístku, ...) nie je podstatné pre dokumentovanie témy (odosielateľ, adresát, rozmery zásielky, ...) schovám na zadnú stranu listu vrezaním. Ak je to potrebné, druh filatelistického materiálu (celina, celistovsť, ...) uvediem v popise. Najčastejšie to vykonávam, ak používam na dokumentáciu témy iba pečiatku na obálke, otlačok rytiny na príležitostnej tlači (čiernotlači) a podobne.

Vytvorí sa tým viac priestoru na liste pre iný vhodný materiál. Vždy je ale k tomu potrebné pristupovať citlivo a uvážene.

A rada na záver pre všetky vekové kategórie? Nechváľme sa obsahom listu, keď píšeme texty aj tam, kde ich nie je možné prečítať a nevieme list kultúrne zabaliť.

Kvalita čohokoľvek záleží často na maličkostiach.

Z tvorby mladých filatelistov

Mladí filatelisti sa radi venujú aj vlastnej tvorbe, napr. tvorbe prítlači na poštové lístky a obálky.

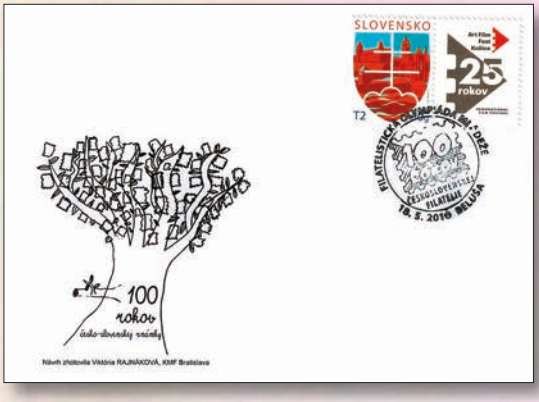

Autor prítlače:
Viktória RAJNÁKOVÁ
Bratislava

Autor prítlače:
Matúš BARTÚNEK
Trnava

Autor prítlače:
Erik MIKLÁŠ
13 rokov

Personalizované známky - príklady

Personalizované známky

- realizované i nerealizované návrhy

Emisia Slovenskej pošty, a.s. – POFIS k výstave a Filatelistickej olympiáde mládeže

Adrián Ferda - autor poštového lístka s prítlačou a príležitostných pečiatok

Vydané s finančnou podporou Ministerstva dopravy a výstavby SR

JUNIORFILA TRENČÍN 2019

Katalóg: Mládežnícka filatelistická výstava JUNIORFILA 2019 TRENČÍN

Vydal: Zväz slovenských filatelistov – Komisia mládeže pre vnútornú potrebu ZSF, 2019

Zostavil: Karol MILAN

Autori: Ján MIČKA, Josef RANČÁK, Karol MILAN

Grafická úprava katalógu: JADRO.SK, www.lacna-tlac.sk

Grafická úprava plagátu, diplomov, pozvánky: Karol MILAN

Náklad: 100ks, nepredajné

Neprešlo jazykovou úpravou

POTEŠTE SVOJICH BLÍZKYCH

POŠTOVÝMI ZNÁMKAMI S PERSONALIZOVANÝM KUPÓNOM